

מצוה לרחוץ כל גופו ביום ששי מבעוד יום במים חמים, ואם אינו יכול, ירחץ פניו ידיו ורגליו במים חמים. ומצוה לחוף ראשו (שו"ע רס"א, וע"מ"ב). וע"י רחיצתו - יוסרו כתמי עוונותיו (החיד"א ז"ל דבש לפי). ואם גם טובל במקוה - אשרי חלקו דממשין עליו שפע מקדושת השבת (ערוה"ש).

מצוה לטעום מכל תבשילי השבת ביום ששי מבעוד יום (מ"ב רנ"ב, ב) ומאריכין לו ימיו ושנותיו (מחזור ויטרי קצ"א) וזוכה לחיים העליונים (האר"י ז"ל, שעה"כ ס"ב, ב).

יסדר שולחנו, ויציע המיטות ויתקן כל ענייני הבית בע"ש מבעוד יום כדי שבבואו מביהכנ"ס ימצא נרות דולקים והכל ערוך ומסודר (שו"ע רס"ב, א ומ"ב) והעושים כן ויהיו בשמחה - יזכו להשראת השכינה ולברכת מלאכי השרת, ואם לא ח"ו להיפך (שבת קי"ט, ב, ז"ח אחריו).

הדלקת נרות שבת מבעוד יום בזמן חובה בכל בית (שו"ע רס"ג, ב, ג) ויהא זהיר בנרות שבת לעשותם יפים (שם, א), והרגיל בזה להשתדל לעשותם יפים - יהיו כל בניו תלמידי חכמים (שבת כ"ג, ב, טור רמב"ר, רמ"ע מפאנו ז"ל באלפסי זוטא) ויהא הכלי שמדליקים בו נאה ונקי (פלאיועין) ויהיו הפתילות טובות (שו"ע רס"ד, א), ובשמן זית מצוה מן המובחר (שו"ע רס"ד, ו) ועי"כ יזכה לאריכות ימים (ספר חסידים רע"ב) ויזהר בזה כדי לזכות לבנים המאירים בתורה שנמשלה לשמן זית (החיד"א ז"ל מחבר"ר, ב, אבל ע"מ"ב כג).

האשה צריכה להדליק בשמחת הלב ורצון טוב, שהרי כבוד עליון הוא לה וזכות גדולה לעצמה לזכות לבנים קדושים שיהיו נר העולם בתורה ויראה וירבו שלום בארץ, ונותנת לבעלה אורך חיים, ומשום כך צריכה להזהר בזה (זהר הקדוש ח"א מח"ב, ב).

צריכה האשה להדליק רוב היוצא מהפתילה (שו"ע רס"ד, ח, וע"מ"ב ח"ב פ"ה, א) וחייבת להתפלל לאחר שתדליק ותברך על חיי בעלה ועל בניה, ושיזכו לתורה (כהח"פ כ"ז, כו) וזמן זה מסוגל שתתקבל תפילתה (רבינו בחיי ז"ל יתרו) ואשה קשת רוח בגידול בנים או שאין לה כלל, סגולה - שתאמר לאחר ההדלקה והברכה ההפסדה של יום ראשון דראש השנה (מתחילת ספר שמואל א' עד פרק ב' פסוק י' כולל) וטוב שתבין מה שאומרת ותאמר בכוונה, ותתן קודם ההדלקה והברכה כסף לצדקה. וכל אשה תעשה כן, ועי"כ תזכה לבנים טובים ת"ח (האר"י ז"ל טעמי המנהגים תקעו, וע"מ"ב של"ה וקצו"ע).

יזהרו מאוד שלא להתאחר בהכנות ובהדלקה שלא לחלל שבת ח"ו. והמתחזק תמיד לילך ולזרז בכל רחובות קריה בע"ש לסגור החנויות ולהדליק הנרות וכיוצ"ב - אשרי חלקו ויזכה לבנים גדולי ישראל (מ"ב רנ"א, ב) ויוסיפו לו חיים (כהח"פ כ"ז, כז) וינצל לעתיד לבוא מכל רע, ויזכה לחזות בנועם ה' (שם עולם פ"ו).

צריך להוסיף מחול על הקודש בכניסת השבת וביציאתה (שו"ע רס"א, ב, ומ"ב), ושכרו - בהיותו קורא לה' בצרה מרחיב לו ה' גבול הקדושה ומקצר גבול הצרה, וזוכה לנחלה בלי מצרים (ר"י גיקטיליא ז"ל) ומוסיפים לו חיים (פמ"ג רנ"ו) ומנוחה יתירה (מעם לועז בראשית) ולכן יקדימו מעט להתפלל בע"ש מנחה כדי שיקבלו עליהם שבת מבעוד יום (ע' אורחות חיים להרא"ש ז"ל) וסגולה לבנים - שיזהרו מאוד ויזהירו לאחרים על תוספת שבת בע"ש ובמוצ"ש (האר"י ז"ל, סגולות ישראל, ב, כז).

צריך לזרז עצמו כנמר וכנשר לכבד שבתות ביותר (טור רמב"ש רש"י ז"ל) ויצמצם בשאר ימים לשם כך (שו"ע) וכאשר יפתח ידו להוצאות שבת כראוי - כן יפתחו לו מהשמים להמציא בשפע מזונותיו (סדר היום) ויאכל וישתה וישמח בשבת - ויחזיר לו הקב"ה כפליים מהוצאותיו (זהר הקדוש ח"ב רנ"ה, א) ויכול לזכות לעושר גדול (שבת קי"ט, א) שהשבת מעשרת למכבדיה (בר"ר י"א, א) והנותן צדקה לעניים ביום ששי מבעוד יום - יזכה לפריה ורביה (הבא"ח בניהו תענית, ח, ב).

ישכים בבוקר ביום ששי להכין צרכי שבת (שו"ע רנ"א, א) והשומר שבת, אף אם ח"ו יתחייב גהינם על עוונותיו - לא יענש בשבתות, ובימי ששי מעת שהתחיל להתעסק בעוה"ז בצרכי שבת (שם עולם פ"ד).

אפילו החשוב שבישראל ישתדל לטרוח לכבוד שבת קודש בעצמו (שו"ע רנ"א, א, ומ"ב) ובשמחה (בא"ח פ"ך, א) והטורח בצרכי שבת בעצמו בשמחה ומזיע בהם - בזיעתו מוחק לו הקב"ה כל עוונותיו כמו הדמעות, ולכן צריך לטרוח הרבה בשביל כבוד שבת (גורי האר"י ז"ל, מחב"ר, א, כה"ח לר"ח פלאגי ז"ל כז, י"א).

ירבה בבשר ויין ומגדנות כפי יכולתו (שו"ע רנ"ב, ב) ויאמר על כל דבר שקונה "זהו לכבוד שבת" (האר"י ז"ל, מג"א רנ"א, א) שע"י הדיבור יחול קדושת שבת על אותו דבר (מחצה"ש), וכן יאמר: בצרכי שבת, ברחיצה ובמלבוש (החיד"א ז"ל מ"ב קלט), וכל המרבה לכבד השבת בגופו, בבגדיו, בהוצאות שבת, ובתיקון מאכלים רבים וטובים - הרי זה משובח (רמב"ם ל"ז, טור רס"ב).

הנשים היו יכולות להגיע למדרגות רוחניות גבוהות בזכות הכנותיהן לכבוד שבת, אלא שהן מפסידות זאת מפני הכעס (הבית אהרן מקרלון ז"ל), ובהעלות המנחה בערב שבת הוא עת מסוכן למחלוקת, והרבה טורח הסיטרא אחרא לחרחר ריב (החיד"א ז"ל מורה באצבע קמ) והעושה מחלוקת בשבת נקרא מחלל שבת (כהח"פ ל, ה).

בזהר הקדוש ומקובלים הזהירו מאוד שלא יהיה שום מחלוקת בשבת ח"ו ובפרט בין איש לאשתו (משנה ברורה רס"ב, ט) והכועס בשבת עבירתו כפולה (של"ה) וכאילו מדליק אש הגהינם (תיקו"ז פה, א וא"ר) והעיד רבי חיים פלאגי ז"ל שראה בעיניו שבכל בית שהיה מחלוקת בערב שבת לעת ערב או בליל שבת - בדוק ומנוסה שלא יצאו נקיים באותו שבוע באיזה מקרה רע (כהח"פ כו, לה).

משום כבוד שבת יזהר לפנות קורי עכביש (מ"ב רנ"ג) ואשפה בע"ש ויעשה כן קודם חצות היום, וכן יזהר להשחז' הסכין ביום ששי מבעוד יום וסגולת דברים אלו - לשלום בית (שיבת ציון, א, עט).

חייב אדם לקרות בכל שבוע פרשת השבוע שניים מקרא ואחד תרגום (שו"ע רפ"ה, א) והמקפיד בזה מאריכין לו ימיו ושנותיו (ברכות ח, ב), וירא שמים יקרא גם פירוש רש"י (שו"ע, ב) ועי"כ יבין הפרשה. וסגולתו - ליראת שמים (ר"מ מנדבורנא ז"ל) ולהנצל מהרהורים רעים (ר"י ליבונין ממיר ז"ל) ומדעות כוזבות (ר"א ראטה ז"ל) ומובטח לו שיהיה עכ"פ בישיבת רש"י ז"ל בעולם העליון (ר"ש מבעלז"ל, פקודין דרשתי ועי"ש).

המגדל ציפורניו עונשו קשה מאוד (האר"י ז"ל, כה"ח רס"ט, טז) ומצוה לגוזזם ביום ששי מבעוד יום (שו"ע א) והנזהר בזה וגם גומר הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום עד חצות יום השישי מובטח הוא לכל השבוע שלא יבוא לידי עבירות חמורות (דבוי יצחק לד).